

ARCHKASO spol. s r.o.

RESTAURÁTORSKÁ ZPRÁVA

„PSEUDOGOTICKÝ KŘÍŽ V OBCI“

památku není zapsána do ústředního seznamu nemovitých kulturních památek ČR

Specifikace památky:

Název památky: PSEUDOGOTICKÝ KŘÍŽ
Umístění památky: OBEC VÝŽERKY
Okres: PRAHA - VÝCHOD
Kraj: STŘEDOČESKÝ KRAJ
Název projektu: RESTAUROVÁNÍ KŘÍŽE V OBCI

Vlastník památky:

Obec Výžerky, Výžerky 71, Kostelec nad Černými lesy, 281 63, IČ: 00639761

Zastoupená ve věcech smluvních: Josef Kopecký, starosta obce, tel: 606 905 791

Objednavatel:

Obec Výžerky, Výžerky 71, Kostelec nad Černými lesy, 281 63, IČ: 00639761

Zastoupená ve věcech smluvních: Josef Kopecký, starosta obce, tel: 606 905 791

Dodavatel opravy:

ARCHKASO spol. s r. o., Zalešany 15, 280 02 Kolín, IČ: 25311271

Zastoupený ve věcech technických a smluvních: ak. sochař a restaurátor Jaroslav Jelínek, jednatel společnosti, tel: 731 612 774

Popis prací:

Na základě restaurátorského záměru byly provedeny tyto práce:

1. Demontáž z místa, do ateliéru v Zalešanech.
2. Odstranění všech nepůvodních tmelů a nezpevněných míst, která již neměla pojení kamenných zrn.
3. Provedení olejových povrchových nátěrů pomocí alkalických odstraňovačů.
4. Zpevnění (konsolidace) kamene v opakovaných cyklech Porosilem Z.
5. Doplnění umělým kamenem.
6. Výměna čepu jednotlivých spárových hmot, dále nové čepy trhlín vrcholového kříže, kramlování druhého stupně kříže, čepování jeptišek vrcholového zdobení kříže. Toto čepování je provedeno v nerez – lepeno do flexibilní hmoty Keraflex.
7. Povrchová konsolidace a hydrofobizace vč. retuše patinou v Porosilu ZV.
8. Nové osazení kříže na místo.
9. Demontáž plotu, demontáž rozvolněného podkladu dláždění a výměna plotu za nové sloupky s řetězem.
10. Výměna dlažby za šterkovou plochu.
11. Restaurátorský průzkum litinového korpusu Ježíše Krista. Zde byly provedeny nálezy rozbarvení. Tyto jsou aplikovány v současném výrazu Ježíše Krista na litině.

Průběh restaurování:

Po převezení do ateliéru byly odstraněny nesoudržné části tmelů a kamenných výdutin, které již neměly pojiva. Po odstranění byl povrch kamene opakovaně konsolidován Porosilem Z a to do úplného prosycení kamene. Jen v místech, kde docházelo k nenasákávání Porosilu byly aplikace sníženy na procenta účinnosti aplikovaného Porosilu.

Po vytvrzení hmoty byla provedená injektáž trhlín Paraloidem v lihu. Tyto trhliny byly plně prosyceny tak, aby nedocházelo k rozmrazání kamene v hmotě. Vlivem úbytku kamene byly též lokalizovány i kaverny nestimeleného pískovce, který vykazoval nejenom povrchovou hrubost, ale i nestabilitu v konsolidaci materiálu. Zde byl též použit Paraloid v lihu. Tato směs hmotu vyplnila a teprve potom mohlo dojít k tmelení umělým kamenem. Umělý kámen obsahuje drcený pískovec, mramorovou moučku, křemičitý písek a hydraulická pojiva na bázi cementu. K větší přilnavosti je použito styren – akrylátové disperze od fi Mapei. Vzhledem k různorodosti barevného užití tmelu byl tmel obarvován pigmenty, které byly použity v lokálních místech a to ve světlejších i tmavších odstínech. Povrchy tmelů byly upravovány ve stavu zavadnutého tmelu tak, aby plně navázaly na strukturu povrchu smytého pískovce. Jejich tvar byl lokálně dobroušen nebo byla použita stopáž kamenického nářadí. Spárové plochy byly konsolidovány tak, aby nedocházelo k podtečení do spáry, tudíž sesazení na stejném místě je provedeno beze spár. To znamená, že kámen dosedá na jemný pačok, který vytlačí celkově směs do povrchu kamene a spára je minimální.

Průzkum byl zaměřen na niku Panny Marie, kde byly identifikovány blankytně modré odstíny, které jsou typické jako pozadí pro Pannu Marii. Tato barva byla obnovena a aplikována ve stejné intenzitě jako původní nátěr barvy. K tomuto bylo použito vaječné tempery s pigmentem tempery a mírně mastného vápna. Proto je odstín valérován jako nebe. Sklo před Pannou

Marií je tvrdosklo, které je tupým předmětem nerozbitné. Nyní je zajištěné v červeném silikonovém tmelu, který je po vyřezání velmi složité odstranit. Z kamene je odstranitelný naboptnáním v benzínu, což je proces dlouhodobý, min. 2 dny. Proto můžeme konstatovat, že socha z porcelánu je proti odcizení zajištěna. Při sesazování na místě bylo použito nákladního vozidla Avie s rukou, která pomohla při montáži kříže. Kolem kříže bylo postaveno lešení velkého typu tak, aby byla možnost s ním manipulovat při retušování spár a osazování jednotlivých dílů.

Intenzivní restaurátorské a konsolidační práce v ateliéru probíhaly tři měsíce. V této době byl svolán kontrolní den za účasti představitelů obce a byly vysvětleny veškeré restaurátorské postupy a byla aplikována vzorová místa, která pomohla uvést přítomné do představy budoucího prezentování kamene na místě.

V návaznosti na umístění kříže byl řešen i zmíněný plot v okolí, vč. dlažby. Zde byly zakoupeny čtyři kusy litinových sloupků, které byly zabudovány do původní betonové plochy a rozvolněná dlažba byla zcela zdemontována. Na tento beton byla provedena flexibilní stěrka, do které byla zatlučena štěrková drť v červeném barevném odstínu, která byla dovezena z Úpice v Podkrkonoší. Do sloupků byl vsazen kovaný řetěz, který ohraničuje jenom lehkým prověšením prostor kříže před a za.

Zprávu vypracoval akademický sochař a restaurátor Jaroslav Jelínek.
V Zalešanech, dne 24. 9. 2018.

.....
akad. soch. a rest. Jaroslav Jelínek
jednatel společnosti ARCHKASO spol. s r. o.

FOTODOKUMENTACE

Stav před restaurováním

ARCHKAS,O spol.s r.o.
 Akad.soch. a rest. Jaroslav Jelínek
 Václav Jelínek
 Zalešany 15, 280 02 Kolín

IČO:25311271
 DIČ:25311271
 tel - +420 731 612 771, +420 731 612 774
archkaso.jelinek@seznam.cz

Průběh restaurování

ARCHKAS,O spol.s r.o.
 Akad.soch. a rest. Jaroslav Jelínek
 Václav Jelínek
 Zalešany 15, 280 02 Kolín

IČO:25311271
 DIČ:25311271
 tel - +420 731 612 771, +420 731 612 774
archkaso.jelinek@seznam.cz

ARCHKAS,O spol.s r.o.
 Akad.soch. a rest. Jaroslav Jelínek
 Václav Jelínek
 Zalešany 15, 280 02 Kolín

IČO:25311271
 DIČ:25311271
 tel - +420 731 612 771, +420 731 612 774
archkaso.jelinek@seznam.cz

ARCHKAS,O spol.s r.o.
 Akad.soch. a rest. Jaroslav Jelínek
 Václav Jelínek
 Zalešany 15, 280 02 Kolín

IČO:25311271
 DIČ:25311271
 tel - +420 731 612 771, +420 731 612 774
archkaso.jelinek@seznam.cz

ARCHKAS,O spol.s r.o.
Akad.soch. a rest. Jaroslav Jelínek
Václav Jelínek
Zalešany 15, 280 02 Kolín

IČO:25311271
DIČ:25311271
tel - +420 731 612 771, +420 731 612 774
archkaso.jelinek@seznam.cz

ARCHKAS,O spol.s r.o.
 Akad.soch. a rest. Jaroslav Jelínek
 Václav Jelínek
 Zalešany 15, 280 02 Kolín

IČO:25311271
 DIČ:25311271
 tel - +420 731 612 771, +420 731 612 774
archkaso.jelinek@seznam.cz

ARCHKAS, O spol.s r.o.
Akad.soch. a rest. Jaroslav Jelínek
Václav Jelínek
Zalešany 15, 280 02 Kolín

IČO:25311271
DIČ:25311271
tel - +420 731 612 771, +420 731 612 774
archkaso.jelinek@seznam.cz